

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

SKRIVELSE

2017-09-28

Ärendenr:

NV-08973-16

Mina meddelanden

Redovisning av regeringsuppdrag att analysera effekter av en
anslutning till Mina meddelanden

Innehåll

1	SAMMANFATTNING	3
2	INLEDNING	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Uppdraget	4
2.3	Genomförande	4
3	ANALYS AV NATURVÅRDSVERKETS MEDDELANDEFLÖDEN	6
3.1	Meddelanden till privatpersoner	6
3.2	Meddelanden till företag	9
4	SLUTSATSER	11
5	KÄLLFÖRTECKNING	12

1 Sammanfattning

Naturvårdsverket fick i regleringsbrevet för år 2017 i uppdrag att analysera vilka typer av meddelanden som kan vara lämpliga att myndigheten skickar via Mina meddelanden och vilka effekter en anslutning till Mina meddelanden kan ge i form av ökad servicegrad.

I detta uppdrag har vi gjort en kartläggning av Naturvårdsverkets relevanta meddelandeflöden till privatpersoner och företag. Utifrån kartläggningen gjordes sedan en bedömning av hur lämpligt det vore att ansluta de olika meddelandeflödena till Mina meddelanden, bland annat genomfördes en laglighetsprövning.

Naturvårdsverket bedömer att en anslutning till Mina meddelanden på sikt kommer att vara en viktig del för att åstadkomma en effektiv förvaltning baserad på digital kommunikation. I nuläget anser vi dock inte att det vore lämpligt att ansluta några av våra befintliga meddelandeflöden till Mina meddelanden.

Naturvårdsverket konstaterar att följande nya förutsättningar behövs för att Naturvårdsverkets stora meddelandeflöden ska kunna anslutas till Mina meddelanden:

1. För meddelanden till företag krävs stöd för utskick av meddelanden till personer som har andra roller inom företaget än firmatecknare/vd, såsom ombud eller företrädare i frågor inom miljöområdet.
2. För att en anslutning i fråga om avisering till privatpersoner om betalning av statligt jaktkort via Mina meddelanden ska anses vara lämplig krävs, för att inte samtliga meddelandeflöden från Naturvårdsverket ska vara hänförliga till Naturvårdsverkets Jägarregister, att ytterligare något eller några meddelandeflöden kan anslutas till Mina meddelanden.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Naturvårdsverket är den myndighet som har överblick över hur miljön mår och hur miljöarbetet fortskrider. I arbetet med detta ingår en del ärendehantering som innebär kommunikation med företag och medborgare. Denna skrivelse tar framförallt sin utgångspunkt i denna verksamhet.

Naturvårdsverket har dessutom i uppgift att inom sitt ansvarsområde utveckla, följa upp och samordna arbetet med miljöinformationsförsörjning och göra kunskaper om miljön och miljöarbetet tillgängliga för myndigheter, allmänheten och andra berörda.¹ Regeringen anser att miljöinformation är en strategisk resurs och har gett Naturvårdsverket särskilt uppdrag att som utvecklingsmyndighet 2016 -2018 bidra till smartare miljöinformation. Uppdraget *Digitalt först - smartare miljöinformation*² innebär att en mängd aktörer gemensamt möter de möjligheter regeringens digitaliserings- och innovationssatsningar, den globala digitaliseringstrenden och teknikutvecklingen ger.

Ett nytt arbetssätt i tre program innebär möjligheter att göra överenskommelser till exempel om vilka delar som ska ingå i en nationell digital infrastruktur och hur dessa kan implementeras. Detta skulle i en förlängning kunna omfatta Mina meddelanden som lösning för ett flertal myndigheters digitala kommunikation med företag och medborgare.

2.2 Uppdraget

Naturvårdsverket fick i regleringsbrevet för år 2017 följande regeringsuppdrag:

”Naturvårdsverket ska analysera vilka typer av meddelanden som det kan vara lämpligt att myndigheten skickar via Mina meddelanden och vilka effekter en anslutning till Mina meddelanden kan ge i form av ökad servicegrad.”

Uppdraget ska redovisas till regeringskansliet senast den 30 september 2017.

2.3 Genomförande

Naturvårdsverket har genomfört uppdraget i projektform. I projektets början gjordes en avstämning med Skatteverket om Mina meddelanden. En viktig inledande insats var en kartläggning av Naturvårdsverkets relevanta

¹ http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2012989-med-instruktion-for_sfs-2012-989

² <http://www.naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhalltet/miljoarbete-i-sverige/regeringsuppdrag/2016/uppdrag-att-verka-for-digitalt-forst-for-smartare-miljoinformation.pdf>

meddelandeflöden till privatpersoner och företag. Efter kartläggningen genomfördes en bedömning av hur lämpligt det vore att ansluta de olika meddelandeflödena till Mina meddelanden, bland annat genomfördes en laglighetsprövning.

3 Analys av Naturvårdsverkets meddelandeflöden

Naturvårdsverket skickar som del av sin myndighetsutövning meddelanden till såväl privatpersoner som företag. Meddelanden skickas oftast digitalt via e-post men i vissa fall även som vanlig brevpост. I detta avsnitt beskrivs vilken typ av meddelanden som Naturvårdsverket för närvarande har. En bedömning av vilka typer av meddelanden som kan skickas via Mina meddelanden ingår också.

3.1 Meddelanden till privatpersoner

3.1.1 Naturvårdsverkets meddelanden till privatpersoner

Naturvårdsverket skickar endast några få typer av meddelanden till privatpersoner. Med undantag för de meddelanden som rör statligt jaktkort är antalet utskick till privatpersoner litet. Avisering om betalning av statligt jaktkort (viltvårdsavgift) samt påföljande utskick av jaktkort görs till omkring 270 000 respektive 230 000 personer. Från Jägarregistret skickas per år totalt cirka 500 000 brev till privatpersoner.

Typ av ärende	Typ av meddelande	Antal per år
Avisering om betalning av jaktkort	Brevpost	270 000
Utskick av jaktkort	Brevpost	230 000

Tabell 1. Typ av meddelande och antal per år.

3.1.2 Meddelanden från Jägarregistret

JÄGARREGISTRET

Naturvårdsverket är nationellt ansvarig myndighet för frågor om jakt och vilt enligt jaktlagstiftningen. I detta ansvar ingår att Naturvårdsverket hanterar registren över statligt jaktkort och jägarexamen - Jägarregistret.

Jägare kan logga in i Jägarregistret med e-legitimation, exempelvis BankID eller Mobilt BankID, och betala och ladda ned sitt statliga jaktkort. De kan också se sina jägarexamensprov och ladda ner och skriva ut intyg över jägarexamen på svenska, engelska och tyska. Jägarregistret uppdateras automatiskt via folkbokföringen för personer med svenskt personnummer. Det är också möjligt att betala via bankgiro, vilket närmare 230 000 jägare årligen gör. I brevet om avisering om betalning hänvisar Naturvårdsverket till onlinebetalning, men i brevet ingår även en bankgiroblankett. Naturvårdsverket arbetar för att fler jägare ska välja att betala och motta sitt statliga jaktkort digitalt men att utelämnade bankgiroblanketten bedöms vara negativt för majoriteten av jägarna.

NUVARANDE MEDDELANDEN FRÅN JÄGARREGISTRET

De två stora utskicken som sker från Jägarregistret är dels ett utskick som aviserar att det är dags att betala viltvårdsavgift (statligt jaktkort) för kommande jaktår (1 juli – 30 juni), dels ett med det fysiska jaktkortet till dem som betalat avgiften via bankgiro. Aviseringsbrevet skickas ut mellan den 11 och 20 juni varje år. Utskick av det statliga jaktkortet sker löpande under året beroende på när betalning inkommer.

Antalet utskick varierar marginellt mellan åren, men baseras på hur många som betalat avgiften tidigare år. Viss variation sker också beroende på hur många jägare som väljer att betala och motta sitt statliga jaktkort online. Den budgeterade kostnaden för dessa två utskick uppgår till 1 570 000 kr respektive 1 769 000 kr. Det innebär en sammanlagd kostnad för tryck, kuvertering och porto på 3 339 000 kr. Utöver dessa två utskick sker inga större utskick från Jägarregistret.

Administration av Jägarregistret finansieras med medel från Viltvårdsfonden. Viltvårdsfonden är en statlig fond som förvaltas av Kammarkollegiet och finansieras med jägarnas viltvårdsavgift. Viltvårdsavgiften måste alla som ska jaga i Sverige betala, för jaktåret 2017/2018 är den 300 kr.

3.1.3 Naturvårdsverkets bedömning

MÖJLIG ANSLUTNING TILL MINA MEDDELANDEN

Som framgår av den översiktliga beskrivningen av Naturvårdsverkets meddelandeflöden i avsnitt 3.1.1 finns det alltså endast ett meddelandeflöde som omfattar relativt stora mängder meddelanden till privatpersoner; nämligen utskicken från Jägarregistret angående statligt jaktkort.

Det är i första hand avisering om betalning av jaktkort från Jägarregistret som skulle kunna vara lämpligt att ansluta till Mina meddelanden. En anslutning av jaktkortsutskicket bedöms i nuläget inte som aktuell. Att bara det ena av två utskick skulle kunna vara lämpligt för Mina meddelanden har koppling till att det fysiska jaktkortet, i inplastad form, finns i det andra utskicket. Naturvårdsverket bedömer att majoriteten av dem som väljer att betala via bankgiro förväntar sig att det statliga jaktkortet levereras hem med posten. Om det uteblir finns risk att jägare blockerar Naturvårdsverket som avsändare i Mina meddelanden och därmed inte heller får aviseringen om avgift året därpå.

En anslutning av Jägarregistret till Mina meddelanden bedöms förbättra servicen för de privatpersoner som är registrerade i registret. Vid anslutning får jägaren till exempel information snabbare.

Naturvårdsverket har gjort en översiktlig beräkning av kostnaderna för att skicka *Avisering om betalning av jaktkort* med Mina meddelanden. Utifrån en analys av

ålder och kön hos de personer som är anslutna till Mina meddelanden respektive registrerade i Jägarregistret gör vi bedömningen att cirka 20 % av mottagarna av utskicket *Avisering om betalning av jaktkort* är anslutna till Mina meddelanden redan idag. På sikt bedömer vi att andelen anslutna kommer att öka, men med den nuvarande anslutningsgraden innebär det att 54 000 av totalt 270 000 försändelser skulle kunna skickas via Mina meddelanden istället för per post.

Efter kontakt med några företag som är förmedlare av meddelanden som skickas med Mina meddelanden beräknar vi att kostnaden för att skicka dessa meddelanden med Mina meddelanden till 2,29 kr per försändelse. Då dagens kostnad för pappersutskick är 5,60 kr per försändelse, så beräknas besparingen till 178 740 kr per utskickstillfälle (54 000 x (5,60 kr-2,29 kr)). Detta skulle innebära en årlig besparing på i storleksordningen 180 000 kr. Vi vill dock betona att denna kostnadsbedömning är ungefärlig.

Om Naturvårdsverket skulle välja att skicka *Avisering om betalning av jaktkort* så att leverantören skickar utskicket via Mina meddelanden till de jägare som är anslutna till en digital brevlåda och som pappersutskick till dem som inte är anslutna bedöms den tekniska anpassningen av Jägarregistret bli mycket enkel och engångskostnaden understiga 50 000 kr.

Om meddelanden skulle skickas med Mina meddelanden istället för som papperspost innebär det besparingar för Viltvårdsfonden. Besparingarna skulle därmed gynna annan verksamhet som finansieras med medel från Viltvårdsfonden.

JURIDISK BEDÖMNING

Naturvårdsverket har gjort en laglighetsprövning avseende en anslutning av det identifierade meddelandeflödet. I laglighetsprövningen görs en bedömning av huruvida det är tillåtet att lämna ut information till en utomstående aktör och vilka eventuella konsekvenser ett utlämnande kan få. Laglighetsprövningen sker utifrån offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och personuppgiftslagen (1998:204). Vidare har Naturvårdsverket prövat om det är lämpligt att uppgifterna i fråga lämnas ut.

Det meddelandeflöde som identifierats som aktuellt för en anslutning till Mina meddelanden innefattar uppgifter som omfattas av sekretess enligt 18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen. Bestämmelsen har ett omvänt skaderekvisit, vilket innebär att det som huvudregel råder sekretess för uppgifterna. Sekretessen gäller till skydd för det allmänna och syftar till att motverka att vapen eller ammunition används i samband med brott. Hantering av dessa uppgifter bör ske med iakttagande av försiktighet.

Naturvårdsverket har bedömt att en anslutning är förenlig med offentlighets- och sekretesslagen samt personuppgiftslagen men anser för närvarande, med hänsyn till karaktären på uppgifterna, att lämpligheten i en anslutning kan ifrågasättas.

I förevarande fall utgörs den känsliga informationen av den enskildes identitet tillsammans med uppgift om att den enskilde förekommer i Jägarregistret. Vid en anslutning av identifierat meddelandeflöde kommer information om möjligheten att från Naturvårdsverket få avier om betalning av statligt jaktkort via Mina meddelanden att tillgängliggöras. Hos en brevlådeoperatör³ är den enskildes identitet, i egenskap av brevlådeinnehavare, känd. Likaså är uppgift om avsändande myndighet känd. Vid vissa tidpunkter är såväl uppgift om avsändare av meddelanden som uppgift om mottagare av meddelanden kända för brevlådeoperatörerna. Dessa uppgifter är i sig inte känsliga. En anslutning av ett enda meddelandeflöde innebär emellertid att samtliga meddelanden från Naturvårdsverket, i egenskap av avsändande myndighet, går till mottagare som förekommer i Naturvårdsverkets Jägarregister.

Mot denna bakgrund anser Naturvårdsverket att en anslutning för närvarande inte är lämplig. Om Naturvårdsverket framledes kan ansluta fler meddelandeflöden, kan en anslutning av identifierat meddelandeflöde komma att aktualiseras.

3.2 Meddelanden till företag

3.2.1 Naturvårdsverkets meddelanden till företag

Naturvårdsverket har flera relativt stora meddelandeflöden till företag. För de meddelanden som skickas till företag är företagets organisationsnummer oftast känt. Mottagaren är i de flesta fall inte företagets firmatecknare eller vd utan snarare en person som agerar ombud eller företrädare för hela eller delar av respektive företag i ärenden inom miljöområdet, såsom ansökningar om miljötillstånd och miljörapportering, se vidare tabell 2. De flesta meddelanden till företag skickas via e-post, varför den totala portokostnaden för utskick av brevpost till företag endast är cirka tiotusen kronor per år.

³ Med brevlådeoperatör avses en operatör som har anslutit till infrastrukturen och tillhandahåller brevlådor åt enskilda för att ta emot och hantera meddelanden som skickas via infrastrukturen. Brevlådeoperatörer ansvarar bl.a. för att tillhandahålla funktionalitet för registrering i FaR (Förmedlingsadressregistret) samt för att ta emot, kvittera och tillgängliggöra meddelanden som skickas från en avsändande myndighet.

Typ av ärende	Typ av meddelande	Antal per år
Utskick med information till importörer eller tillverkare av elektronik och batterier.	e-post	15000
Ansökan om ändrad tilldelning av utsläppsrätter.	e-post	200
Kväveoxiddeklaration	e-post	1000
	Brevpost	280
Utskick kring gränsöverskridande transporter av avfall	e-post	10000
	Brevpost	500

Tabell 2 Typer av meddelanden och antal per år.

3.2.2 Naturvårdsverkets bedömning

Som nämns ovan har Naturvårdsverket flera relativt stora meddelandeflöden och de flesta av dessa meddelanden skickas till personer med en specifik roll eller uppgift hos respektive företag, till exempel miljöansvarig, eller till flera olika personer vid ett och samma företag, såsom ansvariga för miljörapportering för olika anläggningar som hör till ett och samma företag.

Meddelanden som idag skickas till ett företag via Mina meddelanden kan endast läsas av behörig firmatecknare eller den som tilldelats behörigheten att läsa meddelanden av firmatecknaren, till exempel vd. Omvänt kan den som har sådan behörighet läsa samtliga de meddelanden som skickas till företaget via Mina meddelanden.

Naturvårdsverket ser på sikt en möjlighet att ansluta meddelandeflöden till företag till Mina meddelanden. Det förutsätter dock en förändring av vilka personer inom företagen som kan få meddelanden från Mina meddelanden. I nuläget stödjer inte Mina meddelanden utskick av meddelanden till andra personer hos företag än firmatecknare och vd. En anslutning i dagsläget skulle sannolikt i alltför många fall leda till att meddelanden hos många företag hamnar hos fel person och därmed orsaka krångel och minskad servicegrad som följd. Detta riskerar i sin tur att medföra att företag helt avstår från att få utskick från Naturvårdsverket via Mina meddelanden. Naturvårdsverket föreslår därför att Mina meddelanden i kommande versioner ska erbjuda stöd för utskick av meddelanden till personer som har andra roller inom företaget än firmatecknare/vd, såsom ombud eller företrädare i frågor inom miljöområdet.

4 Slutsatser

Naturvårdsverket ser anslutning till den nationella digitala infrastrukturen som en självklar utveckling. En nationell infrastruktur skapar långsiktiga förutsättningar för företag, medborgare och offentliga verksamheter att kommunicera digitalt. Naturvårdsverket kommer löpande att följa utvecklingen och pröva hur lösningar kan återbrukas i verksamheten. Naturvårdsverket kommer också att driva och ge förutsättningar för att andra aktörer inom miljöområdet ansluter denna infrastruktur.

Naturvårdsverket bedömer att en anslutning till Mina meddelanden på sikt kommer att vara en viktig del för att åstadkomma en effektiv förvaltning baserat på digital kommunikation. Naturvårdsverket ser dock inte att det i nuläget vore lämpligt att ansluta några befintliga meddelandeflöden till Mina meddelanden.

Naturvårdsverket konstaterar att följande nya förutsättningar behövs för att våra stora meddelandeflöden ska kunna anslutas till Mina meddelanden:

1. För meddelanden till företag krävs stöd för utskick av meddelanden till personer som har andra roller inom företaget än firmatecknare/vd, såsom ombud eller företrädare i frågor inom miljöområdet.
2. För att en anslutning i fråga om avisering till privatpersoner om betalning av statligt jaktkort via Mina meddelanden ska anses vara lämplig krävs, för att inte samtliga meddelandeflöden från Naturvårdsverket ska vara hänförliga till Naturvårdsverkets Jägarregister, att ytterligare något eller några meddelandeflöden kan anslutas till Mina meddelanden.

5 Källförteckning

Naturvårdsverket (2017). Regeringsuppdrag.

<http://www.naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhallet/miljoarbete-i-sverige/regeringsuppdrag/2016/uppdrag-att-verka-for-digitalt-forst-for-smartare-miljoinformation.pdf>

SFS 2012:989. Förordning (2012:989) med instruktion för Naturvårdsverket,

http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2012989-med-instruktion-for_sfs-2012-989